

Войт Дмитро Сергійович,
к. екон. наук, докторант,
Міжнародного університету бізнесу і права,
Лінтур Інна Володимирівна,
к. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
Мукачівського державного університету
Архангельська Анна-Марія Ігорівна,
студент, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ОСОБЛИВОСТІ МОНІТОРИНГУ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Прийняття та реалізація ефективних рішень, що сприятимуть економічному зростанню та соціальному розвитку країни є неможливими без наявності достовірної, комплексної інформації у формі, найбільш зручній для аналізу і оцінки. Важливими характеристиками релевантної інформації є також її достатність і відповідність меті та цілям рішень, можливість відобразити прямі й зворотні зв'язки між законодавчою і виконавчою владою та наслідки реалізації рішень у регіонах та галузях.

В сучасних умовах трансформації економічних відносин та соціально-економічних систем, реформування інституційного й правового поля соціально-економічного розвитку нашої держави, що характеризується поступовою імплементацією Європейських норм, проходження процесів децентралізації на тлі складних геополітичних й економічних викликів виникає потреба у формуванні дієвої системи моніторингу соціально-економічного розвитку, що дозволила б оперативно приймати ті чи інші управлінські рішення та визначати їх вплив на відповідні процеси. Важливими особливостями такого моніторингу є:

- 1) формування релевантної системи показників, що найбільш об'єктивно характеризують стан та розвиток досліджуваних процесів;
- 2) розробка системи аналізу та уніфікованого відображення даних, що об'єднують різні аспекти соціально-економічного розвитку;
- 3) визначення бази для порівняння, у якості якої можуть слугувати відповідні цільові показники, аналогічні досягнення інших країн в цій сфері або найбільш високі результати, отримані у певному регіоні країни.
- 4) методичні підходи обробки та інтерпретації даних у найбільш зручній формі, що дозволяють приймати оперативні та стратегічні рішення для підвищення керованості процесу соціально-економічного розвитку у відповідності до цільових пріоритетів.

Погоджуємося також з думкою Макари О.В., що «необхідно розрізнити тотальний і проблемно-орієнтований моніторинг. Завданням і змістом першого є постійний аналіз і діагностика соціально-економічної ситуації в масштабах всієї країни і основних одиниць її державного устрою. Предметом тотального моніторингу стає соціально-економічна проблема у всій різноманітності її складових. Мета проблемно-орієнтованого моніторингу – відслідкування тенденцій розвитку вирішення тієї або іншої соціальної, економічної, екологічної проблеми, яка відібрана за певними критеріями, визнана суспільно значимою і

вимагає особливої державної уваги впродовж багатьох років. Предметом проблемно-орієнтованого моніторингу є дискретні явища, що назрівають у надрах тієї або іншої ситуації на певній території» [1, с. 27].

Можливо виділити наступні вектори моніторингу соціально-економічного розвитку України в умовах децентралізації:

1) Моніторинг рівня соціально-економічного розвитку України в глобальному оточенні, що визначає місце України серед інших держав у певних рейтингах та визначає ефективність державної політики, впровадження демократії, розвиток економіки та соціальної сфери.

2) Моніторинг динаміки розвитку соціально-економічних процесів, що створює підстави для прогнозування темпів та напрямків економічного зростання.

3) Моніторинг соціально-економічного розвитку регіонів під впливом процесів децентралізації, що дозволяє визначати основні перспективи, проблемні місця та регіональні диспропорції.

Погоджуємося з думкою науковців Чернової О.В. та Сушко К.В, що «зміна показників міжнародних економічних рейтингів виявляє економічні зміни в країні з погляду незалежного оцінювання. Аналіз динаміки показників міжнародних економічних рейтингів дає змогу визначити певні закономірності, а також проблеми у сучасному стані економіки країни. Рейтинги є корисними для самої країни, для виявлення перспективності її економіки, що дає можливість для вирішення першочергових проблем» [2].

Важливим етапом оцінки рівня соціально-економічного розвитку є вибір методичних підходів, що дозволяють звести результати аналізу різнопланових явищ та процесів до єдиної уніфікованої системи стандартизованих показників, що дозволяє розробляти єдину модель моніторингу та спрощує процес прийняття управлінських рішень.

Список використаної літератури:

1. Макара О.В. Організація моніторингу соціально-економічного розвитку країни/О.В. Макара// Вісник Хмельницького національного університету.-2009.- № 5 (Т.1).-С. 26-30

2. Чернова О.В. Місце України у глобальних економічних рейтингах/О.О. Чернова, К.В. Сушко//Економіка і суспільство.- 2017.- № 9.-С.110-114

3. Strategic Priorities and Effectiveness of the Implementation of the State Policy for Sustainable Agricultural Development in Ukraine / M. I. Stehnei, I. O. Irtysheva, Y. Boiko [et al.] // Viesoji politika ir administravimas : public policy and administration. – Vilnius, 2019. – T 18, Nr. 2. – P. 195-208.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>